

ԹԱՆԳԱՐԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ՄԵՆՔ

Posted on June 2, 2024 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Տատյանա Դարբինյան, ԾԻԼ համայնք, Ամրոց հիմնադրամ, Երևան, 31 մայիս 2024

Թանգարանների միջազգային օր՝ «Թանգարանային գիշեր»․ այս ամենամյա միջոցառումը, որն այս տարի անցկացվեց մայիսի 18-ին, թանգարան ավանդական այցը վերածում է գիշերային հուզիչ արկածի: Թանգարանի այցելուն տոնական մթնոլորտում ավելի խորը գնահատում է արվեստն ու պատմությունը:

Հայաստանյան «Թանգարանային գիշեր»-վա մշտական մասնակիցներից է Երևանի սրտում գտնվող Հայաստանի ազգային պատկերասրահը (ՀԱՊ): Նա կանգնած է որպես ազգի գեղարվեստական ժառանգության և մշակութային ինքնության փարոս: Որպես Հայաստանի Հանրապետությունում արվեստի ամենամեծ թանգարան՝ այն առաջարկում է անզուգական ճանապարհորդություն հայ արվեստի պատմության մեջ, ինչպես նաև ծանոթացում միջազգային արվեստագետների նշանակալի գործերի և հավաքածուների հետ:

«Թանգարանային գիշեր»-ները հատկապես արդյունավետ են երիտասարդ հանդիսատեսներին գրավելու համար՝ խթանելով արվեստի հանդեպ նրանց հետաքրքրությունը: Հայաստանի ազգային պատկերասրահը հնարավորություն է տալիս զգալու հայկական ու միջազգային արվեստի հարստությունը և ավելի տեսանելի դարձնելու հայկական ժառանգությունն իր բոլոր առանձնահատկություններով:

Մայիսի 18-ի գիշեր մեծ թվով մարդիկ էին հավաքվել ՀԱՊ-ում՝ հատկապես տեսնելու հայ և համաշխարհային կերպարվեստի գանձերից մեկը՝ ազգային պատմանկարչության հիմնադիր Վարդգես Սուրենյանցի «Սալմե» ՀԱՆՐԱՀԱՅՏ ստեղծագործությունը՝ կտավի վերականգնումից հետո:

Անկախ

բոլոր պատմական անդրադարձներից, Սուրենյանցի «Սալումե»-ն հաղթական տեսք ունի՝ իր հայացքով, կեցվածքով, սառնասրտությամբ: Վերևից ներքև ուղղված հայացքը սկզբից վանում է: Բայց երբ խորանում ես այդ վեհաշուք կնոջ վայրի հայացքի մեջ, հասկանում ես կտավի ողջ էությունը: Լույսի և ստվերի փոխազդեցությունը բացահայտում է արվեստի գործի բարդ մանրամասներն ու վառ գույները՝ թույլ տալով այցելուներին խորապես զգալ նկարը:

- Փառահեղ գործ է,- երկու երիտասարդ հիացմունքով կարծիք հայտնեցին կտավի մասին:

Այցելուների շարքում շատ էին օտարերկրացիները: Հայկական ժառանգության ամենատպավորիչ և կարևոր փաստը, որ կարողացել էին նրանք հասկանալ, դա անմնացորդ նվիրվածությունն է արվեստին ու մանրուքների հանդեպ հոգատարությունը:

Ժամեր կպահանջվեն որևէ նկար մանրակրկիտ ուսումնասիրելու և լիարժեք ընկալելու համար: Հայկական ժառանգությունը ընդգծում է մանրուքների նշանակությունն ու կարևորությունը:

Բայց որքանո՞վ են մանրուքները կարևոր մնացել այսօր՝ որպես ազգային մտածողության մաս, և դրանց բացակայությունն ի՞նչ վտանգների առաջ է կանգնեցնում մեզ իբրև ազգ:

Հայոց պատմության և

մշակույթի մայրուղիներում մանրուքների նկատմամբ ուշադրությունը միշտ եղել է որոշիչ հատկանիշ: Մեր ավանդական գորգերի բարդ նախշերից մինչև մեր հին ձեռագրերի մանրակրկիտ վարպետությունը՝ հայ ժողովուրդը պատմականորեն գնահատել է ճշգրտությունն ու մանրակրկիտությունը: Այսօր մանրուքների վրա այս կենտրոնացումը մնում է ոչ միայն մշակութային նշան, այլև մեր ազգային մտածողության կենսական բաղադրիչներից, որը էական նշանակություն ունի մեր գոյության և առաջընթացի համար: Բժախնդրության բացակայությունը էական վտանգներ է պարունակում մեր ազգի համար: Եթե մենք անտեսենք մեր մշակութային գործելակերպի մանրամասները, վտանգի տակ կդնենք մեզ բաժին հասած յուրահատուկ ժառանգությունը, կունենանք մշակութային ինքնության աստիճանական քայքայում՝ ապագա սերունդներին թողնելով իրենց արմատներից կտրված և պատմական ժառանգությունից զուրկ մի միջավայր:

Լուսավորելով մշակութային ժառանգությունը, «Թանգարանային գիշեր» վա ընթացքում Հայաստանի թանգարանները ամեն տարի ցուցադրում են իրերի, արվեստի գործերի և պատմական փաստաթղթերի հսկայական տեսականի: Այս իրերը, որոնցից յուրաքանչյուրն ունի իր սեփական պատմությունն ու նշանակությունը, մանրուքների հանդեպ մեր նախնիների ուշադրության և նվիրվածության վկայությունն են:

Եզրափակելով՝

մանրուքներն այն թելերն են, որոնք հյուսում են մեր ազգային ինքնության և ապագայի գործվածքը: Հասկանալով դրանց կարևորությունը և մեր ազգային գիտակցության մեջ ներդնելով վերլուծական մտածողություն՝ մենք կարող ենք պահպանել մեր ժառանգությունը, բարձրացնել մեր կրթությունը, խթանել նորարարությունը և կայուն լինել բոլոր նոր փորձությունների առջև: Իսկ այդպիսի մոտեցման բացակայությունը վտանգում է մեր ձեռք բերած առաջընթացը և քանդում ապագայի մեր ճգտումները:

Այդ մարտահրավերների, աղետների հետևանքների հաղթահարման գործում հիրավի մեծ է թանգարանների, մեր մշակույթի ու արվեստի օջախների ու գործիչների դերը: Արարումն է բալասանը մեր վերքերի:

There are no comments yet.